

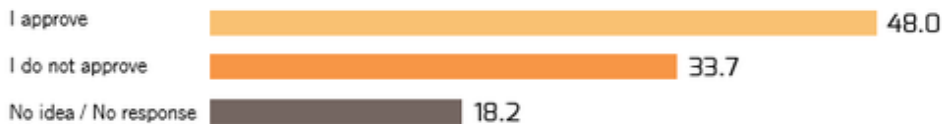
Erdogan żywi się kryzysami i konfliktem z Zachodem

Prezydent Turcji, wydaje się, znakomicie opanował wykorzystywanie kryzysów i konfliktów do umacniania swojej władzy i zdaje się nie przejmować odbiorem swego postępowania przez Zachód.

Rysa na wizerunku i upadek popularności lidera tureckich islamistów zaczęły się od ujawnienia skandalu korupcyjnego na wysokim szczeblu AKP, który doprowadził do wymiany 10 ministrów w rządzie. Był to też początek rozłamu pomiędzy frakcją Erdogana, a islamistycznego kaznodziei Fetullaha Gülena, który według ówczesnego premiera Turcji miał stać za ujawnieniem nagrań. Poparcie dla Erdogana spadło z 71% do 43%. Jednak rozłam miał okazać się w przyszłości pomocny.

President Recep Tayyip Erdoğan's Job Approval - %

Frequency - %

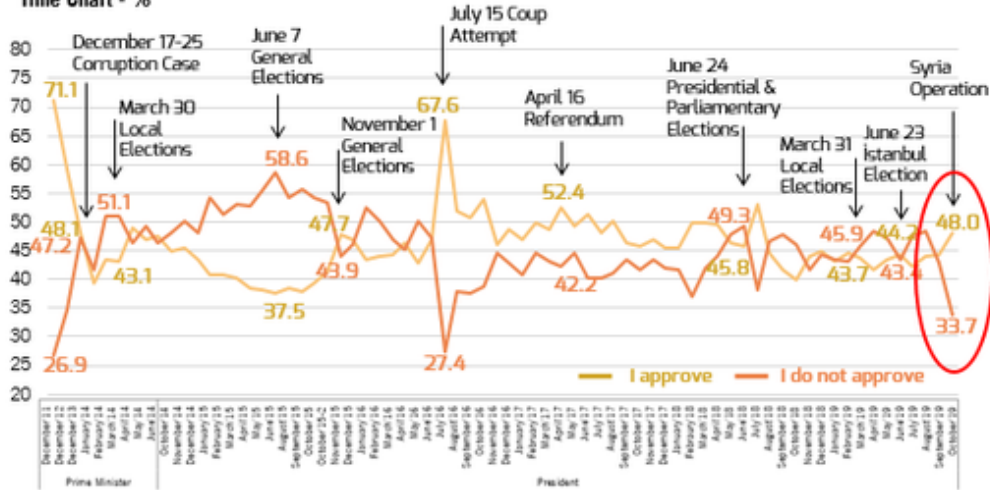

By party preference - %

	I approve		I do not approve		No idea / No response		Total
	September 2019	October 2019	September 2019	October 2019	September 2019	October 2019	
AKP	92.6	87.3	5.7	5.8	1.8	6.9	100
CHP	7.9	13.0	82.4	74.8	9.7	12.1	100
MHP	46.6	76.7	34.2	10.1	19.3	13.2	100
HDP	6.5	0.6	88.2	74.5	5.3	24.8	100
IYI Party	11.7	16.8	75.2	53.8	13.1	29.4	100
Other party	31.0	17.9	48.3	32.1	20.7	50.0	100
Spoiled ballot/No response*	17.7	31.8	39.4	24.4	43.0	43.8	100

(*The percentages of abstaining and unresponsive voters were combined and tabulated.)

Time Chart - %

metropoll

Turkey's Pulse
October 2019

Wykres poparcia dla prezydenta Erdogana w latach 2014-2019 (Turkey Pulse)

15 lipca 2016 roku przeprowadzono nieskuteczny pucz i zamach na Erdogana. Pomimo, że do dzisiaj nie wiadomo kto stał za puczem, o spisek oskarżono gulenistów i od tej pory nazywa się FETÖ Terrorystyczną Organizacją Fetullahistów. Poparcie dla prezydenta wróciło do poziomu prawie 70%.

Utrzymywało się ono na poziomie powyżej 50% do referendum konstytucyjnego w 2017 roku zwiększającego uprawnienia prezydenta, prowadząc kraj w stronę autorytaryzmu. Jednak przy

pogarszającej się sytuacji gospodarczej w kraju i nierozwiązywalnym problemie z syryjskimi uchodźcami spadło w okolice powyżej 40%, a zaczęła przeważać liczba jego przeciwników.

Dopiero inwazja turecka na Kurdów zamieszkałych na terenie Syrii, oficjalnie nazwana stworzeniem strefy bezpieczeństwa, podniosła jego poparcie znowu w okolice 50%, a zmniejszyła zdecydowanie liczbę przeciwników. Co ciekawe, zmniejszyło się nieznacznie poparcie w jego partii AKP, a wzrosło istotnie zadowolenie z jego rządów wśród nacjonalistów.

Erdogan, starając się o zwiększanie poparcia nie będzie, jak widać, obawiał się konfliktu z Zachodem. Wchodzenie w taki spór może nawet pomagać mu wśród islamistów i nacjonalistów, których uważa za swoją bazę. Stąd reakcje Europy na konflikt w północno-wschodniej Syrii mu nie zaszkodziły. Nie obawia się także nagradzać osób, które brały udział w omijaniu amerykańskich sankcji finansowych przez Iran. Mianował na stanowisko szefa stambulskiej giełdy papierów wartościowych Mehmeta Hakana Atille, [skazanego w USA za stworzenie schematu pomagającego omijać sankcje](#). (j)